

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejema velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, L., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 174.

V Ljubljani, v torek 1. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

V upu in strahu.

Silno iznenadil je „Linzer Volksblatta“ dopis z Dunaja, v katerem se pripoveduje, da bode najbrž jeseni razpuščen državni zbor. Grof Taaffe je resno bolen in že gleda na to, da se umakne javnemu življenju in prepusti svoje mesto komu drugemu. To bode pa najbrž storil še le po volitvah, če se pokaže, da položaj zahteva drugega moža.

Sedanji politični položaj je silno težaven. Trdne večine ni več. Grof Taaffe se je zanašal, da bode že dobil večino od slučaja do slučaja, ali kakor se kaže, da mu bode ta državniška umetnost odpovedala. Posebno lahko trutnovska zadeva utegne spraviti vladno v zadrego. Ko bi grof Taaffe s celo stvarjo resno mislil koristiti Čehom in Nemcem, bi stvar še šla. Da se z razdelitvijo okrajev na Češkem ob enem začne razdelitev tudi na Moravskem in Šleziji, bi se bila dobila večina, ali bi pa levica bila lepo prijenjala videč, da bi od te stvari tudi Čehi imeli dobiček.

Sploh da je grof Taaffe prišel v sedanje težavno stanje, ko se mora iskati na vseh koncih večine, je kriv jedino sam.

S pomočjo konservativcev je skušal nemško-liberalno vladati. Imel je tako udano in zanesljivo večino, kakor jo ima malo katera vlada kje na svetu v parlamentu. Ta večina je bila sestavljena iz konservativcev in Slovanov. Po vseh parlamentarnih pojmi bi bil moral se ozirati pred vsem na konservativce in Slovane. Poleg tega je pa bilo še to dobro, da ta večina ni bila nepotrpežljiva, zadovoljna bi bila, da bi grof Taaffe bil le polagoma popravljal, kar so liberalci pokvarili in izvajal narodno enakopravnost. Le dobro voljo mu je bilo treba povsod kazati.

Delal je pa ravno nasprotno. Prizadeval si je ohraniti vse liberalne uredbe in pa nemško prvenstvo. Za vse zahteve konservativcev ali pa slovanskih strank bil je gluhi. Naravno je, da je to moralo vzbujati nezadovoljnost mej državnozborsko večino. Zaupanje v vladno se je moralo vedno manjšati.

Ko je pa minister Gauč prišel še s svojimi ukazi za Češko, s katerim je jasno pokazal vladno nasprotje do Čehov, je na Češkem nevolja prišla do vrha. Narod je svojo nevoljo s tem pokazal, da je volil Mladočehe.

Mladočeško gibanje je že pred temi ukazi bilo precej mogočno in je sililo Staročehe, da naj malo odločneje postopajo v državnem zboru. Minister Gauč si je pa menda mislil, da bo s tem naravnost zadušil vsako opozicijo, ako pokaže, da se vlada Čehov nič ne boji. Mož se je pa zaračunal in je priklinal Mladočehe na površje, ter s tem razbil zanesljivo večino.

Vlada je potem z razpustom državnega zbora poskusila dobiti novo zanesljivo večino, ali je ni mogla dobiti, ker je brez pravega programa šla v volilni boj. Drugega namena ni vsa borba imela, kakor uničiti Mladočehe in morda vse Slovane malo

nazaj potisniti. Tega si pa vlada niti ni pomislila, kaka bode nova večina. Še le po volitvah je vlada začela premišljati o novi večini in je hotela vanjo stlačiti najnasprotnnejše elemente. To delo se je pač moralo ponesrečiti. Mi smo že večkrat izražali svojo misel, da za kako težje pozitivno delo tako umetno sestavljena večina ne bode. Tudi že z ozirom na volilce in pa z ozirom na svojo preteklost najnasprotnnejše stranke ne morejo skupno delovati.

Vprašati se je pa, bi li nove volitve dale zanesljivejšo večino. Mi jako dvomimo. Če bode vlada tako postopala, kakor je dosedaj, gotovo ne. Kakor sedaj stvari stojé, utegnejo konservativci precej pridobiti. Pomnožile se pa bodo tudi razne skrajne stranke, kakor protisemitje, nemški nacionalci in morda tudi Mladočehi. Oslabljen iz volilnega boja bi pa prišla nemško-liberalna stranka. Nemški liberalci že sami čutijo, kak poraz jim preti, zaradi tega tak strah po vseh liberalnih listih.

Ta strah je pa jako značilen. Stranka, na katero se toliko ozira vlada, se najbolje boji volitev. Ze to bi moralo vlado nagibati, da se ne opira na to stranko, ker vedno zgublja zaupanje. Ali kakor se kaže, vlada je še daleč do tega pravega spoznanja in bode tudi pri volitvi najbrž celo podpirala liberalce. Liberalna stranka je že tako ob zaupanje, da ni misliti, da bi kdaj še imela večino v državnem zboru in zatorej ni pametno se toliko ozirati na njo.

Iz elementov, ki bi izšli iz novih volitev tudi nobena večina ne bode mogoča in bi zatorej nove volitve ničesar ne koristile.

Trdno večino bi bilo mogoče dobiti le, če vlada z določenim programom stopi v volilni boj. Ta program bi pa mogel biti jedino konservativen. Sedaj pa stvari niso še tako daleč, ali priti bodo pa morale, ker židovski liberalizem jo je dogospodaril in se z nobenimi umetnimi sredstvi ne bode mogel obdržati. Novih volitev se pa katolikom v

LISTEK.

Pot v Rim.

(Dalje.)

Silno težko smo se ločili od sv. Očeta. Vedno smo gledali za njimi. Najraje bi bili ostali pri njih. A morali smo se ločiti. Iz dvorane smo šli v vatikanske zbirke. Pri vratih je dobil vsaki jedno veliko medaljico sv. Očeta v spomin. Spravili smo jo skrbno. Spominjala nas bode do zadnjega zdihljaja na ljubeznjivega starčka in Leona XIII.

V muzeju smo se dolgo mudili. O koliko je tu nakopičene poganske umetnije, a koliko več krščanske! Človek kar strmi, zroč tolike umotvore. Popisati jih ne morem. To se mora videti.

Oči in um smo dobro napasli, a želodec ne. Zato se je jel glasno oglašati. Da tudi njemu vstrežemo, smo zapustili Vatikan ter šli obedvat. Postnih jedij se je dobilo, kolikor je kdo hotel. In lačni želodec se jih ni branil.

Po obedu smo se zopet zbrali pri Animi. Večina romarjev si je vzela vozove ter se odpeljala k raznim cerkvam. Nekaj jih je pa udarilo peš k drugim cerkvam. Poslednjim sem se pridružil tudi jaz.

Najpreje smo obiskali cerkev sv. Marije „della Vallicella. To krasno hišo božjo je postavil sv. Filip

Nerij. V njej so lepe fresko-slike. Najlepša in najkrasnejša je v njej kapela sv. Filipa Nerija. V njenem oltarju počiva njegovo truplo. Iz cerkve nas je peljal zakristan v podzemlje ter nam pokazal ono mesto, kjer je bila sramotna hiša, v katero so peljali sv. Nežo. Videli smo tudi kraj, kjer so jo hoteli sežgati, pa jej ni ogenj škodoval. Pokazal nam je tudi mesto, kjer je sv. Neža izdihnila svojo čisto dušo.

Od tod smo šli v žagrad. Odprli so nam omaro, v kateri so shranjena oblačila in orodje sv. Filipa Nerija. Videli smo posodo, v kateri se je umival, posodico, v kateri je imel črnilo, potem srajce, rjuhe i. t. d.

Iz žagrade nas je peljal zakristan v samostan, v katerem je sv. Filip Nerij preživel zadnjih 12 let svojega življenja. Tu smo videli kapelo, v kateri je opravljal sv. daritev: videli smo njegovo spovednico, postelj, klop in omaro. Vse je dobro ohranjeno, da si je svetnik umrl vže l. 1595.

Druga cerkev, katero smo obiskali, se imenuje cerkev sv. Ignacija. Cerkev ima tri ladije. Najkrasnejša je slikana in ozaljšana. V stranskih ladijah je cela vrsta kapelic. V veliki kapeli na desni strani počiva truplo sv. Alojzija. Mnogo lučic gori okolu groba. Mnogo ljudij je tam pobožno molilo. Na nasprotni strani pa počiva blaženi Janez Berhmans.

Iz cerkve smo šli v samostan. V drugem nastropju smo videli sobo, v kateri je živel sv. Alojzij. Zdaj je spremenjena v kapelico. Pod oltarjem je lesena truga. V njej se je prej hranilo svetnikovo telo. Za oltarjem so nam pokazali križ, pred katerim je svetnik molil, knjigo, katero je sam spisal in več njegovih pisem. Zraven te sobice, sedaj kapelice, smo videli sobico blaž. Janeza Berhmansa.

Ta velikanski samostan je bil mejnarodna lastnina. Zval se je „Collegium Romanum“. Tu je bilo znamenito jezuitsko vseučilišče, na katerem so predavali najučenejši profesorji. Piemonteska vlada je ugrabila tudi ta kolegij, dasi je mejnarodna. S tem je uničila jeden strogo znanstvenih zavodov. A zato se malo brigajo framasoni, da so le dosegli svoj namen.

Od tod smo šli mimo Kvirinala k sv. Andreju na kvirinalskem hribu. Šli smo naravnost h grobu sv. Stanislava Kostka. Počiva na levi strani v kapeli.

Iz cerkve smo šli v samostan. Tukaj so nam pokazali sobo, v kateri je vmrl ta angeljski mladenič. Tudi ta soba je predelana v kapelico, v kateri sta dva oltarja. V njeni sredini leži na alabastrovi postelji lep kip umirajočega Stanislava. V desni roki drži lilijo, križ in rožni venec, v levi pa Marijino podobo. Zelo smo se veselili, da smo videli tudi tega slovanskega svetnika.

Cerkev sv. Andreja je župna cerkev. Sem pride

Avstriji ni bati. Gotovo je, da bode v novi zbornici njih stranka še močnejša, močnejši bodo pa tudi njej sorodni elementi. Če z novo zbornico vlada ne bode mogla izhajati, tem bolje, ker bode to le pospešilo dogodke in pripomoglo, da prej pride prava konservativna vlada, ki se bode ozirala na pravice cerkve in bode pravična vsem narodom.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. avgusta.

Nemški „Schulverein“. Temu društvu ali pa le odboru njegovemu se dogajajo razne neprijetnosti. Nekaterniki so raztresli novico okrog, da odborniki tega društva vlečejo mastne plače. Dr. Weitlof je že zaradi te izmišljene govorice tožil nekoga, ki je bil tudi res obsojen. Toda to ni nič pomagalo. Število tistih, ki take novice razširjajo je že tako veliko, da jim s sodnijskimi obsodbami ni mogoče več zamašiti ust. Zaradi tega sta sedaj po časopisih dva odbornika tega društva objavila neko Poslano, v katerem obžalujeta, da je toliko duševno omejenih ljudij, ki ne morejo verjeti, da bi kdo mogel jedino iz ljubezni do nemštva opravljati tak težaven posel. Konečno se preti, da bode odbor odstopil, ako se bodo trosile o njem take govorice. — Seveda stvar tudi vpliva na društvo, kajti ljudje že ne marajo podpirati društva, misleč, da s tem podpirajo le odbornike. Kdo vé, morda dotični obrekovalci spoznajo, da je društvo nepotrebno in zatorej drugače tolmačiti ne morejo, da se je osnovalo, da se nekaterim nemškimi političnim vodjam preskrbé dobri dohodki.

Mladočeht. Masaryka jako sovražijo nekateri mladočeški krogi, ker je nekoliko pripomogel, da se je v pravem svitu pokazala odločnost lastnika „Narodnih Listov“. Po shodih se sklepajo resolucije proti Masaryku, v katerih se ponižuje njegovo delovanje. To počenjanje pa strogo obsoja časopis „Svobodni Občan“, ki pripada mej najodločnejše mladočeške liste. Ta list pravi, da se z napadi na dr. Masaryka hoče prikriti le Grégrova napaka. Jeza prebivalstva bi se morala obračati proti Grégru, ne pa proti Masaryku. Vsa češka svobodomiselná stranka in pa njen izvrševalen odbor ni nič, kadar si dr. Julij Grégr kaj vtepe v glavo. „Narodni Listy“ napadajo in sramoté vsakega, ki jim ne ugaja in si upa resnico povedati. Še nikdar ni bilo potrebno novega dnevnika tako zeló, kakor sedaj. Ta mladočeški glas pač dobro osvetljuje razmere v mladočeški stranki, in kaže, kako tiranizuje vse dr. Julij Grégr s svojim listom.

Reforma ogerske gospodske zbornice. Grof Zichy se je v časopisu „Magyar Allam“ izrekel proti reformi gospodske zbornice. Ni dolgo tega, ko se je ta zbornica preustrojila. Nova preustrojba bi bila škodljiva, ker bi pokazala, da je pri vsej stvari premalo stalnosti. Sedaj mnogo članov gospodske zbornice imenuje vladar. Če se pa zbornica tako preustroji, da bi bila voljena, bi se s tem le prikratile pravice krone. Zaradi tega po nje-

k sv. maši tudi kralj Humbert in njegova družina, kedar ga je volja.

Dalje smo obiskali cerkev sv. Praksede. Cerkev je sezidana v 9. stoletju. Ima tri ladije. Pod glavnim oltarjem počiva mučenica sv. Prakseda. V sredi srednje ladije smo videli studenec, v katerem je sv. Prakseda nabirala kri mučnikov. Največji zaklad v tej cerkvi pa je kos stebra, pri katerem so bičali Jezusa. Jeden kos se hrani v Jeruzalemu.

Večer se je bližal. Hiteli smo k „Mariji Snežnici“. Pred cerkvijo so stali vozovi naših romarjev. Kmalu pridejo iz veličastne hiše božje. Mi drugi nismo mogli vánjo, ker so jo precej zaprli.

Pred to cerkvijo smo bili zadnjikrat vsi skupaj. Večina romarjev je drugi dan odrinila domov, nekaj malo se jih je odpeljalo v Napolj. Okoli 60 nas je sklenilo, da bomo v ponedeljek popoldne ostavili večno mesto.

Na to smo se razšli domov. Po večerji so šli naši romarji k počitku, a mene in tovariša je še čakala neka dolžnost. Ura odbije deset, in jameva brati. Tovariš je bil od hoje zeló utrujen. Oči mu niso prenašale luči, jezik se je puntal, spanec ga je mučil. Komaj je nekaj malega čital, ga je že udaril „Somnus“. Kmalu se zbudi, natakne naočnike, a šlo je še slabše. Z velikim naporom sva vendar spolnila dolžnost ter se ulegla k počitku.

(Dalje sledi)

govem mnenju voljena višja zbornica ne ugaja monarhističnim državam, če tudi se v republikah dobro obnese. Zahteva se, da bi višjo zbornico volili občinski zastopi, ali za to bi se pa najprej morali ti zastopi preustrojiti, da bi ne bili politični, temveč zastopi interesov. Pa tudi ogerska zbornica poslanec bi na svoji veljavi le zgubila, ko bi bila tudi višja zbornica voljena. On ne verjame, da bi vlada zares mislila na kako preosnovno gospodske zbornice in zatorej želi, da se vendar izreče o tej stvari, da bode vsaj prebivalstvo vedelo, da agitacije ne prihajajo od vlade.

Volilno gibanje je na Francoskem v vsem tiru. Vsi kandidati v Parizu in po deželi so že imeli shode ali so jih pa napovedali. Za 575 kandidatov je oglašanih dosedaj blizu 2000 kandidatov. Socijalisti so postavili 100 kandidatov in upajo, da jih spravijo 70 v zbornico.

Sijam. Če je verjeti francoskim listom, je razpor mej Sjamci in Francozi največ provzročilo to, da so Angleži že skoro popolnoma gospodarili v Sijamu. V Banghokku je odločeval jedino angleški vpliv. Kacih 300 Angležev je v glavnem sijamskem mestu, pa vse odločujejo. Angleški zastopnik daje svete sijamski vladi in neki Anglež je kraljevi tajni svetnik. Angleži so že bili na tistem potu, da si popolnoma polasté dežele, kakor so se Birme. Tega pa Francozi niso hoteli trpeti in so porabili prvo priliko, da Sijamcem pokažejo francosko vojno silo, da bodo vedeli, da se morajo tudi na-nje ozirati, ne pa samo na Angleže. Zaradi tega je pa bila taka jeza na Angleškem, kajti Francozi so spridili angleške namene.

Egipt. Francoski zbornici se je zadnje dni njenega zborovanja predložila rumena knjiga. Iz te knjige je razvidno, da so odnosi mej Francijo in Anglijo zaradi Egipta v februariju letos bili jako napeti. Francija je zahtevala pojasnil, zakaj da so se pomnožile angleške čete v Egiptu in ni bila zadovoljna s pojasnili, katere je dala angleška vlada. Francija je dala razumeti, če je treba za vzdrževanje reda v Egiptu vojne sile, naj se pomnoži domača vojska, in sicer v toliko, da angleških čet ne bode potrebno v Egiptu. Kako se je stvar pozneje razvila, ni razvidno iz rumene knjige. Lahko si pa sedaj tolmačimo, kako je to, da si upa egiptski podkralj upirati Angležem.

Cerkveni letopis.

Blagoslovljenje samostanske cerkve v Brežicah.

Prelepo slavnost smo imeli v Brežicah v nedeljo, dné 30. pr. m. Bilo je svečano otvorjenje popravljene samostanske cerkve. Sedanji gvardijan gosp. P. Albin Bregar je živo čutil potrebo, da se prenovi dokaj zanemarjen hram božji. Takoj, ko je prišel, pred letom dni, sklenil je s pomočjo božjo in pa z milodari vernih polepšati hišo Gospodovo. Lani ob prazniku Vseh Svetnikov začel je delo in na splošno veselje vseh župljanov je sedaj tudi to težavno delo z izvanredno previdnostjo in odločnostjo dovršil.

Z neumorno požrtvovalnostjo oživlja breški samostan pravi katoliški duh v srcu vernih, pa tudi ta najnovejši čin je mnogo doprinesel, da se bodo verni radi in pridno zaletavali v prelepo cerkev samostansko.

Prenovljena je cerkev od tla do vrha. Stari glavni oltar je odstranjen in na njega mestu se dviga zdaj prelepi kameniti oltar, delo Tomanovo iz Ljubljane. Sam oltar stane blizu 2000 gld. Nad oltarjem stoji kip sv. Antona v naravni velikosti, težak 12 stotov. Malo nižje, desno od glavnega oltarja, je prelepa kapelica Matere Božje škapulirske. Bratovščina škapulirska je v breškem okraju zeló razširjena, in prelepa je misel, da se je bratovščini opredelila posebna kapelica.

V ladiji na desno je prvi oltar sv. Ane in drugi sv. Petra alkantarškega; pri tem oltarju se je zgodilo že več čudežev. Njemu nasproti na levi strani je oltar sv. Jožefa s krasno sliko njegove smrti. Malo višje je Marijin oltar s prastaro podobo Matere Božje z letnico 1426.

Klopi v cerkvi so čisto prenovljene in tudi tlak je povsem nov. Okna so povečana gotovo za meter višine. Orglje iz leta 1724 je popravil gosp. Ebner iz Maribora prav dobro, pa tudi po cani.

Tako okrašen hram božji je blagoslovil gosp. gvardijan rečeno nedeljo. Potem je bila slovesna procesija in sv. maša. Pri procesiji je spremljalo Naj-

svetejše nad 20 belo oblečenih deklic s svečami v rokah, a pél je pri procesiji, kakor tudi pri sv. maši mešan pevski zbor pod izbornim vodstvom g. kapelana Mešičeka.

Lansko leto je začel g. kapelan gojiti pri nas cecilijansko petje, in že lani ob priliki slavnosti rojstnega dne presvetlega cesarja je prvič nastopil s svojim izvrstno izvežbanim zborom. Mnogo gospodov je govorilo: „Kaj takšnega še nismo slišali.“ Z zadovoljstvom pa beležimo tudi to, da se čitalniški gg. pevci z veseljem udeležujejo cecilijanskega petja. Vsako nedeljo ob 8. uri zjutraj póje pri sv. maši mešan zbor in vse hiti poslušat prekrasno in ubrano petje.

Gosp. Mešiček si je pridobil velikih zaslug s tem, da je pokazal, kako krasno je pravo cerkveno petje, a ljudstvo mu je in mu tudi bode hvaležno. — Takšno petje je še poveljevalo slavnost v samostanski cerkvi. Bil je pa to samo prvi del slavnosti, ker cerkev je samo blagoslovljena; drugi del slavnosti se pa bode vršil dné 26. avgusta, ko bodo prevzvišeni knezoškof mariborski cerkev posvetili. Slavnost otvorjenja samostanske cerkve pa nam bodo vedno ostala globoko v srcu zapisana.

Slovstvo.

Letno izvešje c. kr. obrtne strokovne šole za lesno industrijo v Ljubljani o šolskem letu 1892/93.

— Na svetlo dal c. kr. direktor Ivan Šubic. — Omenili smo že s par besedami tega izvešja; danes dostavljamo, da prinaša na čelu sliko nekih starinskih vrat, o katerih direktor Ivan Šubic to-le poroča:

Vrata iz leta 1638 v Kranju. Kranjska dežela nima ravno veliko umetno-obrtnih starin, ki bi bile vredne posebnega spomina. Nekdaj se je pač nahajal mnogo biser te vrste v deželi, a ker ni bilo nikogar doma, ki bi se bil zanimal za take stvari, odnesli so jih razni ljubitelji starin, kupci-starinarji in njih agentje ter raztresli po slovečih zbirkah izven naše domovine.

Osobito lesnih izdelkov dobivamo prilično malo. Največ jih hranijo še naše cerkve in naši samostani, a posvetni domovi so skoro brez izjeme ubožni na pričah onih minolih dob, ko je tako lepo cvela umetno - obrtniška produkcija. Morebiti bivajo na gradovih naših plemenitašev tam pa tam še zanimljivi ostanki hišne oprave, a ti so občinstvu večinoma nepristopni in torej nepoznani. Meščanske hiše pa, ki so drugod (n. pr. na Nemškem) prave zaloge za proučenje umetnega obrta nekdanjih časov, imajo pri nas le skromen pomen za zgodovino te stroke.

Častno izjemo nahajamo v tem oziru v Kranju.

Hiša štev. 2 na Glavnem trgu hrani še vrlo lepe ostanke renesanske dobe iz leta 1638. Bogat lesen, najbrže mecesnov strop in dvoje zanimljivih vrat je sijajen dokaz, da je tudi naša domovina na umetno-obrtniškem polju nekdanj častno in vspešno tekmovala s sosednimi deželami.

Imenovana hiša, sedaj last gospice Mar. Ogrinčeve, zgrajena je v velikih merah. Prostorna veža, široke stopnjice, prostorne in visoke sobe, razsežne kleti in sploh vse razmere pričajo, da je bila že od pričetka namenjena bogati in mogočni rodbini. Ustna kronika tudi trdi, da so v tej hiši stanovali nekdanji kranjski mejni grofje, ko so rezidirali v Kranju. Zgodovinski viri nam o tem ničesar ne povedó; celó to je dvojbeno, če so mejni grofje sploh kdaj stalno bivali v Kranju. A tudi sedanja zgradba je dokaj mlajša, kakor navedena zgodovinska doba. Oni deli hiše, ki so ohranjeni še v prvotni obliki, pričajo, da je zidana za propada gotskega sloga. Vežna vrata z zavihnjanim lokom (zavihnjani lok, geschweiffter Spitzbogen, tudi oslovski hrbet, Eselsrücken imenovan), nizki vežni obok s slepimi mrežami in še nekateri drugi deli kažejo na rečeno dobo. Pozneje so hišo predelovali na razne načine. Nad hišna vrata so naredili okoren kamenit balkon, v drugem nadstropju pa okrog srednjega okna kamenite okvire. Leta 1811 je drugo nadstropje pogorelo, in tedaj so bili uničeni lepi njegovi leseni stropi in vsa vrata. Ogenj se je že prijemal stropov prvega nadstropja, a vendar so ga še pogasili pravočasno in s tem rešili ono sobo, ki je sedaj jedini ostanek nekdanje krasne hišne oprave.

Dotična soba ima dvoje različnih vrat in bogat lesen strop. Vrata so iz orehovega lesa, ki se poseben na stranskih lizenah odlikuje z lepimi žilami. Intarzije so javorjeve na orehovem ali pa orehove na javorjevem dnu. Zeló lični so tudi železni okovi.

Na vratih je vdolana letnica 1638. Mojstrovega imena nisem zasledil nikjer. Delo je v obče dobro ohranjeno, le intarzije so po nekod izpadle; žal, da so dotična mesta povsem brezokusno in primitivno popravljena. Večkratna prevlaka z lakom in firnežem je močno zalila ornamente in profile. Gotovo bi bilo jako hvaležno delo, ko bi se odpravila ta skorja in vrata popravila v duhu in smislu njih izumitelja.

Obe vrati s stropom vred so natančno prerisali učenci IV. letnika pod vodstvom g. E. Cigoja, ki je tudi sliko narisal na kamen. Strop in ostala vrata objavi prihodnje leto izvestje.

Zdravilstvo.

IV.

Iz Krapinskih Toplic 25. julija.

Vkljub jednoličnosti kopališkega življenja je menda tudi mnogo spremembe. Vsak dan vidiš kak nov obraz, nekateri gosti odidejo, drugi dojdejo. Pisatelj teh vrstic je našel v Toplicah dragega prijatelja iz prve dijaške dobe, ki sedaj izvrstno deluje mej hrvaškimi brati kot tajuik gospodarskega društva; našel je dva člana dobro znane tržaško-slovenske hiše, dva člana poslovenjene francoske in izredno za naš narod navdušene štajerske rodbine, našel mnogo znanih duhovnikov, blagega mladeniča medicine „Daničarja“ itd. Čudil se je srečnemu slučaju, ki na tako oddaljenem kraju brez kakkega dogovora znanca skupaj privede. Prav nič se pa ni začudil, ko je v nedeljo pred cerkvijo mej nešteto množico ljudstva ugledal svojega rojaka z visoko krošnjo na rami in želel mu je od srca, da bi prav drago spečal svoje „luknje“.

Zadnje dni je „pej“ po govorjenju spoznal dva Vipavca, krepka možaka, ki sta tudi prišla preganjat „trganje“. Imela sta seboj nekoliko dobrega „štijá-čana“ za grlo poplakniti pridši od kosila ali večerje. Tudi pisatelju teh aforističnih črtic sta nekoliko časih privoščila, za kar jima še jedenkrat srčno hvalo izrekuje. Naj se jima posreči trganje na Hrvaškem pustiti in nikdar družega trganja ne poznati, nego včasih na kaki ponosni sukni ali ostarelih hlačah.

Primeri se pa tudi, da vsakemu kopanje ne stori posebno dobro in rajši škodi nego koristi. Tako je lani tu v Krapinskih Toplicah zadela kap nekega duhovnika. Prišel je iskat zdravja, ali našel smrt.

Letos je tu obolet in nedavno umrl vojni minister baron Bauer. Pred dobrim tednom se je še tukaj sprehajal in kopal, a sedaj žaluje ob njegovem grobu avstrijska armada. Že tu ga je mrtud po malem opominjal, dokler se ni v silnejši potenci oglasil na Dunaju in končal dragoceno življenje zaslužnega vojaka.

Kaj tacega ne želim ne sebi, ne drugim, najmanj pa dragima prijateljema iz Moravske in Dalmacije. Prvi je doma iz „Hane“. Hanaki so na glasu kot flegmatiki, — težko jih je spraviti v ogenj ali če jih spraviš, potem beži! O njih flegmi to-le pripovedko: Trije Hanaki so skupaj v jedni spalnici ležali, kar vikne krik: „Gori, ogenj!“ Ona trojica čuje vpitje, toda ne zmeni se za to in spi dalje. Ko krik in ropotanje čedalje bolj narašča, vendar jeden Hanakov opomni: „Čujeta, tovariša, treba bo vendar-le vstati, kajti hiša gori.“ Drugi pravi: „Čemu to, ako bo sila, nas bodo že vùn ponesli.“ In tretji zavalivši se na drugo stran zagodnja: „Pojdita, pojdita, ni vredno o tem besedo zgubiti.“

Hanaški župnik boče potoval od tu čez Kranjsko v Italijo in se nekoliko mudil v Ljubljani, v Trstu, v Benetkah itd.

Dalmatinski župnik se je že vrnil v krševito domovino. Naj ga Bog živi! Dobra duša je in ves vnet za svoj narod. Pred ločitvijo smo še jedenkrat brenknili s čašami, a ne po dalmatinsko, kakor je pravil župnik, da se v Dalmaciji godi o dobrih vinskih letinah: „Prvu čašu čelu, drugo brez vode, trečo kako ga Bog dao.“ Ako bi topličar pil samo suho vino — pri tej grozni žeji — bi v jednom tednu zapil svoje premoženje in morda celo življenje.

Kopelei so dovršili število kopelji in kaldarij ter se vračajo drug za drugim proti domu, nekateri boljši, drugi slabši, kakor so došli, vsi pa precej orehčani na telesni teži in na žepu.

Kdor trpi že več let hude revmatične bolečine, naj le pride iskat polajšanja v močnih Krapinskih Toplicah. Ako potenje res izvaja iz telesa one kisline, ki v členih zastajajo in bolečine povzročajo,

ga bode tu več kot zadosti, vse do zadnje kaplje bodo koci izpili iz njega. — Kneippov način ni za hude revmatizme; tako so jednoglasno trdili bolniki, ki so bili lani v Wörishofenu, a so letos mnogo slabši tu sem došli. Pri manjših, začetnih boleznih pa bolj priporočamo dolenske Toplice, ker so bliže in cenejše. Najbolje je pa, ako ne potrebuješ teh ne onih in se najbolje počutiš, kedar se v gorkih poletnih dnevih v kaki domači krnici opereš in izkoplejš.

To srčno željo pošiljam vsem čislanim rojakom in rojakinjam. Pred odhodom iz Krapinskih Toplic si bodem dal še osem rogov nastaviti. Bojte se me, kedar pridem nazaj v domovino. A.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. avgusta.

(Kanončno vmeščen) je bil danes č. g. Jakob Koritnik na župnijo Bloke.

(Občina Predvor na Gorenjskem), kakor poroča „Laibacher Zeitung“, prosi pri deželni vladi, naj se ondi osnuje šola za klekanje, da se s tem revnejšemu prebivalstvu, vzlasti ženskemu, kaj pomore do zasluzka. Želeti je, da se jej ta želja dopolni.

(Zaradi ponarejevanja papirnatih goldinarjev) so prijeli 25. jul. t. l. postopača Petra Ribiča, ki je prejšnji dan v neki gostilni v Kamenci v kamniškem okraju izdal ponarejen papirnat goldinar ter ga izročili ljubljanskemu deželnemu sodišču.

(Iz Jesenic) se nam poroča, da se je razpočilo neko kolo za vrvi, kosovi so vsled urnega vrtenja razleteli na vse strani kakor pušice prebile streho in se umirile še le na prostem. Tak kos zadel je tudi nekega čuvaja ter ga tako ranil, da je na mestu obležal mrtev.

(Iz višnjegorske okolice), 30. julija: V velikem prekopu pod „Grčkom“ nad vasjo Veliko Loko se je pri grajenju železnice ponesrečil 22letni mladenič Jožef Skok iz Mereč, fare trnovske na Notranjskem, dne 27. t. m. ob polu 7. uri zvečer. Padel mu je kamen z vrha prekopa ravno na glavo. Dejali so ga v sv. olje, pa je še isti večer umrl ob polu 11. uri.

(Slovenski konvikt sv. Alojzija v Gorici.) Slovenski konvikt sv. Alojzija v Gorici šteje sedaj drugo leto svojega obstanka. Potrebno je, da se prečastitim dobrotnikom kratko sporočilo konec šolskega leta 1892/93 dá. Čez leto je bilo hranjenih 14 gojencev in prefekt, skupaj 15, in sicer v I. gimnazijalnem razredu šest, v IV. razredu c. kr. vadnice trije, v III. razredu vadnice štirje, in v II. razredu jeden. Devet gojencev je dobilo prvi red z odliko, namreč: v I. gimnazijalnem razredu trije, v IV. razredu trije, v III. razredu dva in v II. razredu jeden. Ostalih pet dobili so dobre rede. Stanovanje in hrano je imel v konviktu tudi prefekt gosp. Jos. Ličan, sedmošolec na goriškem gimnaziju, kateri je gojence domá, pri študijah in na sprevodih nadzoroval, jih vsak dan, tudi po večkrat, izpraševal, sploh se zanje zanimal in trudil. — Dasiravno je on sam, kot odličnjak v šoli, zá se veliko moral delati, je vendar svoje mu izročene mladeniške gojence z besedo in vzornim vzgledom napeljeval, da so svojo dolžnost natanko spolnovali. Za razna druga hišna opravila, hrano, snažnost itd. skrbela je sestra Anakleta iz Vincencijeve družbe, katera je bolj, kot vsaka prava mati, za otroke skrbela. Hvala jima! Taki uspehi morajo pač razveseliti in navduševati vse radodarne dobrotnike, zlasti prečastito duhovščino, da se bodo še znanprej spominjali tega važnega zavoda. Odbor se tedaj srčno zahvaljuje vsem onim dobrotnikom, prečastitim duhovnikom-ustanoviteljem, kateri so z denarjem in blagom podpirali ta zavod, — in gleda veselo v bodočnost, s trdnim zaupanjem, da bode božja previdnost še druga srca ogrevala za zdatno pomoč. Kakor do sedaj, se bodo otroci tudi znanprej hvaležno spominjali svojih dobrotnikov. Bog povrni!

(Misijon.) V Kapelah pri Brežicah imeli so oo. Lazaristi iz Celja od 22—30. julija misijon. Udeležba je bila zelo velika. Bog daj svoj blagoslov!

(Služba božja na Rožniku.) V nedeljo je na Rožniku jutraj ob 5. uri sveta maša s pridigo in popoldne ob 5. uri sv. litanije.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca julija t. l. vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 535 strank gl. 256.717-55, vzdignilo pa 415 strank gl. 121.257-25.

(Nepoznano društvo za grajenje delavskih hiš — dedič.) Novembra lanskega leta umrla je na Dunaju zdravnikova vdova Alida Fleischmann. Zaprtila je precejšnje imetje, med drugim tudi 4000 goldinarjev društvu za grajenje delavskih hiš, ki stoji pod pokroviteljstvom grofice Wenkheimove rojene Zichy-jeve. Takega društva za grajenje delavskih hiš pa okrajno sodišče dunajsko ne more najti, zaradi tega je sedaj nastopilo pot javnosti ter po listih razglasilo to stvar. V Ljubljani imamo menda tako društvo; morda da dožene kaj poveljnih uspehov, ako se oglasi na pristojnem mestu.

(Prašiče izvažati) prepovedano je sedaj iz župnije Vel. Dolina krške občine in iz vasi Leskovec, ker je v Krškem in v Leskovcu več prašičev poginilo vsled perečega ognja.

(Bratovščina vednega čiščenja presy. Rešnjega Telesa) ima pojuteršnjem, v četrtek, dne 3. avgusta svojo redno mesečno pobožnost v tukajšnji samostanski cerkvi pri Uršulinkah. Ob 4. uri bo prva sveta maša, ob 5. jutraj slovenska pridiga in sveta maša z blagoslovoma za žive in mrtve ude bratovščine. Pri tej slovesnosti je skupno sv. obhajilo.

(Zavarovanje proti toči.) Celovski „Mir“ objavlja pod naslovom: „Toča“ te-le premiselka vredne besede: Srce mora človeka boleti, če v poletnem času časnike prebira in zvé, koliko škode nemila toča našim kmetom napravlja. Hudo je, če komu pohištvo pogori; pa nekaj dobi od zavarovalnice, in kjer so dobri sosedi, mu še tisti nekoliko pomagajo, bodi si z blagom ali delom, da si brž nova poslopja postavi. Po toči pa je prizadeta cela soseska, in ker so vsi udarjeni, tudi drug drugemu pomagati ne morejo. So sicer zavarovalnice zoper točo, pa tiste so silno drage, kmet si nerad naloži to novo breme v nadi, da bo pa morda leto srečno minolo brez nesreče. Tako prepusti svoje pridelke milosti neba. Kedar pa nesrečna ura pride, zdihuje in obupa ter si ne vé pomagati. Po naših slovenskih dolinah toča rada klesti, posebno po vinorodnih goricah štajerskih in dolenskih, pa tudi druge kraje pogosto obiskuje.

Velik jok je bil pred nekaterimi leti v velikovski okolici, ko je toča tako strahovito gospodarila. Letos je ta kraj zopet prizadet. namreč Gorenče, Ruda, Svabek, Dob itd. Revščina je tem hujša, ker že lani niso nič pridelali, ko jim je vse podjed snedel. Jednako tužni glasovi prihajajo iz Bilčovsa in sosednih vasij. Že dvakrat poprej je tam toča pobila, posestniki so se že takrat zadležili, zdaj jim je pa toča zopet ves pridelek pokončala. Podobne žalostinke se čujejo iz drugih slovenskih krajev; ne mine tedna, da bi se zopet ne čulo: tu ali tam je toča vse uničila!

Pri pogledu na to vsako leto novo nadlogo začne usmiljen rodoljub premišljevali, ali in kako bi se dalo pomagati takim posestnikom, katerim je toča pokončala pridelek pridnih rok. Zavarovalnice zoper točo so drage, in govori se še, da škodo kar mogoče nizko cenijo. Temu se ni čuditi, saj taki zavodi morajo rediti lepo število uradnikov, pisarjev in agentov. Kmet pa ima obilo plačil.

Vredno bi bilo, ko bi modri možje, katerim se kmet smili, o tem premišljevali, kako bi se dalo vpeljati, da bi se nekoliko olajšale in zacelile rane, ki jih poljedelcem toča prizadene. Država bi v tem oziru že zamogla kaj storiti. Nekaj milijonov bi se moralo obrestonosno naložiti kot poseben zaklad; potem bi se moral temu zakladu priskrbeti še kak stalen dohodek, iz obrestij pa naj bi se podpirali taki, katerim je toča škodo naredila. Toda za to ni upanja, saj nas skušnjava uči, da imajo zmirom zadosti milijonov za vsakovrstne potrebne in nepotrebne reči, samo za kmeta nimajo nikoli krajcarja, le, od njega bi zmirom radi kaj imeli. Če pa že za celo državo ne gre, morda bi pa mi Slovenci zamogli ustanoviti tako pomožno blaginico za vsakoletno podporo tistim, katerim toča pridelke uniči.

Mi ne mislimo na zavarovalnico po šabloni z velikim številom dobro plačanih uradnikov in agentov, taka bi ne mogla po ceni zavarovati, velikih plačil se pa kmet boji. Mi si ta zavod mislimo kot delo krščanske ljubezni v rokah ali vsaj pod nadzorstvom čast. duhovščine. Iz začetka bi nabirali po celi domovini milodare za ta namen. Iz teh doneskov bi narastel zaklad, kateri bi se na obresti naložil. Ko bi bil že precej močen, začelo bi vodstvo kmete vabiti, naj pristopijo k društvu z malimi letnimi doneski. Zda bi imelo društvo dvojen dohodek, namreč vplačila kmetov in obresti

od naloženega zaklada; s temi dohodki bi zamoglo vsako leto nekaj podpore razdeliti med tiste, katerim je toča pobila. Vsak bo vesel, če bo le četrti del škode povrnjen dobil. Dušni pastirji na deželi bi brezplačno pobirali letne doneske posestnikov in pošiljali na osrednji urad. Tako bi društvo ne potrebovalo agentov ter bi izhajalo z malim številom uradnikov. Društvena uprava bi bila torej jako po ceni; tem več denarja bi ostalo za podporo. To je tako naša misel. Več ljudij več vé, zato povabimo vse prijatelje kmetijskega stanú, naj o tej stvari premišlujejo, in če komu kaj modrega na um pride, naj razglasi svojo misel v „Miru“. Marsikatero lepo reč smo že izvršili in oživili iz lastne moči, zakaj bi ne mogli enkrat kaj takega, kar bi bilo kmetu v pomoč in tolažbo?

(Davica) se je prikazala v Ljutomeru in okoli. Dva otroka v Pristavi sta že umrla, v trgu pa so štirje zboleli.

Društva.

(Blagoslovljenje zastave gasilnega društva v Cvenu), ki bi se imelo vršiti v Ljutomeru na god sv. Florijana, pa je bilo od politične oblasti prepovedano, ker v prvih statutih ni bilo izrecno povedano, da bo imelo društvo svojo zastavo, godilo se je prav slovesno dne 23. julija po pozni službi božji. Gasilci so prišli v polni paradi in z godbo k sv. maši, pri kateri je bilo čitalniško pevsko društvo. S evenskimi gasilci je prišlo tudi najnovejšo gasilno društvo s Pristave in svoje zastopnike so poslala gasilna društva v Lukovcih, pri Sv. Križu in v Ključarovicah. Po sv. maši so se gasilci zunaj cerkve pred kapelo sv. Florijana v red postavili, in potem se je v pričo velike množine ljudstva zastava s podobo sv. Florijana blagoslovila. Po cerkvenem obredu so čast. gosp. dekan v daljšem govoru priporočali gasilcem, naj imajo svojo blagoslovljeno zastavo v časti, kajti ona jim je znamenje skupnega delovanja v čast božjo in v pomoč bližnjemu. Podoba sv. Florijana, katero si je društvo za varuha izvolilo, naj jih opominja, da se srčno borijo ob priliki nevarnega požara, naj pa tudi vedno krotijo plamen grešne poželjivosti, da se dopolni, kar cerkev na god sv. Florijana voli: da nam Bog po priprošnji sv. Florijana, ki ga posebnega varuha zoper ogenj častimo, podeli plamen grešnega poželenja srečno pogasiti, da bomo večnega ognja obvarovani in nebeškega veselja deležni. — Kumovala je gospa Kukovčeva, ki je z srčnimi besedami zastavo izročila banderašu. Ljutomerske gospodičine pa so pri tej priliki po gspdč. Miciki Robekovi lep zlatovšit trak na zastavo obesile. Po dokončanem blagoslovljenju je šla cela četa gasilcev z vihrajočo zastavo in godbo pred okrajno glavarstvo, da se pokloni c. kr. okrajnemu glavarju, potem pa k železnični restavraciji g. Kukovec, kjer so se pri kupici vina s prijaznimi pogovori razveseljevali.

Telegrami.

Dunaj, 31. julija. Kralj rumunski je došel v najstrožjem incognito danes popoldne. Bilo ni nobenega oficijelnega vsprejema. Kralj je kosil pri Ghiki in zvečer dalje popotoval v Norimberg.

Dunaj, 1. avgusta. V poslopju tehničnega vojaškega komiteja je razletela votla kroglica, ko so jo basali. Jeden vojak je ranjen, jeden smrtno ranjen in jeden mrtev. Poslopje je poškodovano.

Dunaj, 1. avgusta. Pravosodni minister je prestavil notarja Gruntarja iz Logateca v Ribnico.

Inomost, 31. julija. Deželni zbor se je zaključil.

Pariz, 1. avgusta. Porotno sodišče je obsodilo vojnega zalagatelja Sardo zaradi

goljufije v petletno in magacinskega častnika Meyerja v jednoletno ječo.

Pariz, 1. avgusta. Časopisi zagotavljajo, da se je pri posvetovanju mej francoskim ministrom vnanjih stvari Develom in angleškim veleposlanikom lordom Dufferinom doseglo popolno sporazumljenje o tem, da se napravi nevtralni pas mej francoskim posestvom, Birmo in Kitajem.

Godstotne bolgarske obveznice. Dne 9. junija veljale so bolgarske obveznice po 115 -- v denarjih, danes se je njih vrednost povečala že na 115.75. Če se pomisli, da so dne 13. julija se izplačevali zlati kuponi, kar pri sedanjem visokem stanju aži je pomenja odbitje kurza kaci 70 kr., vidi se, da se je kurz povečal za kakoga 1%, odstotka, in to v času, ko je cena največjim papirjem pala. To prihaja od tod, ker so bolgarski papirji zlati papirji in imajo dobiček od živahnjega gibanja v prid zlatu. To gibanje bo še močnejše, ker se najbrž Severna Amerika povrne k zlati veljavi in ker je indijska politika tudi za zlato veljavna. To je sedaj vse premisliti, ko se presoja vrednost zlatih papirjev. 377 1

Vsebina VIII. zvezka:

„Jan. Kollár“. Spisal A. Fékonja. — „Brata Rajhenburška“. Zložil Anton Hribar. — „Iz nove dōbe“. Spisal Ivan Sovrán. — „Med valovi življenja“. Povest. Spisal Dobrávec. — „Solza“. Zložil Anton Medved. — „Mračni hipi“. Zložil Anton Medved. — „Moja bučela“. Zložil Jaromir. — „Slovenska domovina“. — „Iz Novega Mesta v Bosno“. Piše dr. Jos. Marinko. — „Spominki z bojišča pri Sisku“. Nabral dr. Fr. Lampe. — Slovestvo: A. Slovensko slovestvo. B. Hrvatsko slovestvo. C. Češko slovestvo. — Raznoterosti. — Slike: Požar v rimskem predmestju (Borgo). (Slika Rafaelova v Vatikanu.) — Jan Kollár. — Nagrobni spomenik Kollárjev. — Sveti Janez Krstnik. (Naslikal Adolf Liebscher.) — Friderik Smetana, češki glasbenik. († leta 1884.) — Veliki oltar svetega Mihaela v cerkvi na Blokah. (Po fotografiji.) — Grad Krupa. (Narisal Jos. Germ.) — Mokronoški grad. (Narisal Jos. Germ.) — Blagoslovljanje novega savskega mostu pri Smledniku. (Po hipni fotografiji vrednikov.) — Mlada junaška četa. (Prizor iz ljubljanske šolske veselice z dne 22. rožnika t. l. Po hipni fotografiji vrednikov.)

Umrli so:

30. julija. Ivana Krajšek, delavčeva žena, 31 let, sv. Petra cesta 69, jetika. — Albin Arušek, delavčev sin, 5 mesecev, Tržaška cesta 28, božjast.

31. julija. Valentin Mihelič, delavčev sin, 6 mesecev, Ulice na Grad 11. jetika. — Anton Böhm, zasebnik, 71 let, Poljanska cesta 19, pyelocystitis.

Tuji.

30. julija.

Pri **Malicu**: Grunlich, trgovec; Wirth, pék; Rati, in Eschler, stotnik, z Dunaja. — Pogačnik, trgovec, iz Cirknice. — Sarosch, pék, in Belšan, inženér, iz Gradea. — Guzelj, avskultant; Ranzinger, jednoletni prostovoljec, iz Trsta. — Loy, zasebnik; Wenedikter, vladni koncipijent, iz Kočevja. — Dimlinger z rodbino iz Zagreba. — Pliskar, potovalec; Černe; Lukesch, kontrolorjeva soproga, iz Ljubljane. — Kranjc, trgovec z lesom, z Gornjega Grada. — Bezenšek iz Sarajeva. — dr. Kupferschmid iz Gmunden-a. — Polj, posestnik, s hčerjo, iz Cirknice. — pl. Szalay, ogr. min. svetnik, s hčerjo, iz Budimpešte.

Pri **Slonu**: Charlé, Kornau, Schiller, Steininger, gledališka družba; Pavla Pfauter, operna pevka; Pollak; Gross in Benedik, trgovca, z Dunaja. — dr. Ruseoni, odvet kandidat; dr. Bolafio, odvetnik, iz Trsta. — A. Raunacher iz Naborjeta. — Nauman s soprogo iz Draždan. — Messarovich s soprogo iz Mitrovice. — Králl, trgovec, iz Benetk. — Koritnik z Blok. — Holeczek, fregatni kapitan, z rodbino iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schulz in Schrantach z Dunaja. — dr. Florio, okrajni zdravnik, iz Trsta. — Goljevšek, trgovec z lesom, iz Gorice.

Pri **avstrijskem caru**: Novak iz Trsta. — Gasperšič iz Železnikov. — Sorman, posestnik, iz Vipave.

Pri **bavarskem dvoru**: Hiris, Schleimer z otroci, Verderber z otroci iz Kočevja. — Gump iz Šmarija. — Jaklič, posestnica, s sinom, z Male Gore. — Vodišek iz Planine. — Gasparič iz Celovca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju				
31	7. u. jut.	729.4	13.0	sl. zapad	dež	7.40
	2. u. pop.	730.2	18.6	sl. vzh.	oblačno	dež
	9. u. zveč.	732.0	15.8	-	dež	
Srednja temperatura 16.1°, za 3.7° pod normalom.						

Ivan Rabič,

posestnik in gostilničar v Mojstrani

(pod „Triglavom“),

priporoča p. n. gospodom, ki pohajajo „Triglav“ in „Peričnik“ svojo

dobro urejeno gostilno,

v kateri postreže slehernemu z dobro pijačo in ukusno jedjo po najnižji ceni; tudi so **prostori za prenočitve** na razpolago. 369 3-3

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije in zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(108) 26

zobozdravnik

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo.

V **zlatu** obrestljivi in povračljivi papir za nalaganje denarja. — Vsled mejnarodnih denarnih kriz se vsa zlata posojila jako visoko cenijo in dosegajo najvišje kurze.

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo 50 16

daje poleg tega še nastopne prednosti. Te so:

Hipotekarno zagotovljeno je na prvo hipoteko v prvi vrsti na železnici Ručuk-Varna in Kaspičan-Sofija-Kistendil in na pristanišča Burgas in Varno.

More se podražiti, ker te obligacije stojé še kaci 8 odstotkov pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakovati, da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donasajo.

Popolnoma davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnost.

Se lahko iztrži, ker se prodaja na borzah na Dunaju, v Berlinu, Amsterdamu in Genfu.

Veliko donasa, po sedanjem kurzu 6%, odstotka.

Menjalna delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstr. 75 B.

— D u n a j s k a b o r z a . —

Dne 1. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	97	gld.	25	kr.
Brebrna renta 5%, 16% davka	96	gld.	75	kr.
Zlata renta 4%, davka prosta	118	gld.	45	kr.
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96	gld.	80	kr.
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	966	gld.	—	kr.
Kreditne akcijske, 160 gld.	338	gld.	—	kr.
London, 10 fantov strl.	124	gld.	70	kr.
Napoleonador (20 fr.)	9	gld.	86 1/2	kr.
Cesarski cekini	5	gld.	87	kr.
Nemških mark 100	61	gld.	—	kr.

Dne 31. julija.

Ogerska zlata renta 4%	115	gld.	65	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94	gld.	65	kr.
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147	gld.	75	kr.
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	162	gld.	25	kr.
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192	gld.	75	kr.
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	gld.	80	kr.
Zastavna pisma	—	gld.	—	kr.
Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld.	—	kr.
St. Genois srečke, 40 gld.	67	gld.	50	kr.

4% srečke dunajske parobrodne družbe	—	gld.	—	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18	gld.	—	kr.
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	gld.	30	kr.
Salmove srečke, 40 gld.	67	gld.	50	kr.
Windischgraezove srečke, 20 gld.	—	gld.	—	kr.
Ljubljanske srečke	23	gld.	75	kr.
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	gld.	60	kr.
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2887	gld.	50	kr.
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	103	gld.	75	kr.
Papirnih rubeljev 100	29	gld.	56	kr.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjša dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.